

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ק"ו בבא מציעא
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of

המקבל שדה מחבירו
ואכלה חגב או נשדפה

If a person leased someone's field בחכירות, and locusts ate the crops, or the river overflowed and flooded the field; it depends;

אם מכת מדינה היא

מנכה לו מן חכורו

If this plague affected the entire area, the worker may deduct this loss from the חכירות amount, because

נגזרה גזירה

It was destined from above that all the fields in this area shall be hit by a plague, and this field was not fit for growing produce.

אם אינה מכת מדינה

אין מנכה לו מן חכורו

If this plague did not affect the entire area, the worker must pay the full price of חכירות, and he does not deduct anything, because the owner claims

מזלך גרם

It was caused by the worker's bad מזל.

The Gemara then cites a Machlokes as to what defines

מכת מדינה;

And several cases in which the worker cannot claim מכת מדינה

The Machlokes regarding רשב"ג, the amount of occurrences that establish a חזקה that this event will occur again;

לא זרעה כלל

אינו מנכה לו מן חכורו

If the worker did not sow the field at all, he may not deduct the loss.

B זרעה ולא צמחה

אינו מנכה לו מן חכורו

If the worker sowed the field, but the produce did not grow in at all, he may not deduct the loss, but rather he continues to sow until the end of the season.

The Mishnah's Halachah of

המקבל שדה מחבירו בעשרה כור חטים לשנה

ולקתה

נותן לו מתוכה

If a person took on to plant someone's field בחכירות for the price of ten כור wheat per each year, and the produce was poor, the worker may pay the owner with the inferior wheat from his field.

היו חטיה יפות

לא יאמר לו הריני לוקח מן השוק

אלא נותן לו מתוכה

If the produce was very good, the worker must pay the owner with the superior wheat from this field, and he may not pay him with other wheat from the market.

A

המקבל שדה מחבירו
ואכלה חגב או נשדפה
אם מכת מדינה היא
מנכה לו מן חכורו

מזלך גרם

חזקה

לא זרעה כלל
אינו מנכה לו מן חכורו

B

זרעה ולא צמחה
אינו מנכה לו מן חכורו

המקבל שדה מחבירו
בעשרה כור חטים לשנה
ולקתה
נותן לו מתוכה

היו חטיה יפות
לא יאמר לו
הריני לוקח מן השוק
אלא נותן לו מתוכה

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

המקבל שדה מחבירו
ואכלה חגב או נשדפה

If a person leased someone's field בכירות and locusts ate the crops, or a river overflowed and flooded the field; it depends;

אם מכת מדינה היא
מנכה לו מן חכורו

If this plague affected the entire area, the worker may deduct this loss from the חכירות amount, because נגזרה גזירה

It was destined from above that all the fields in this area shall be hit by a plague, and the field was not fit for growing produce.

אם אינה מכת מדינה
אין מנכה לו מן חכורו

If this plague did not affect the entire area, the worker must pay the full price of חכירות and may not deduct anything, because the owner claims

מזלך גרם

It was caused by the worker's bad מזל.

אם קיבלה הימנו במעות

בין כך ובין כך

אינו מנכה לו מחכורו

If the חכירות was to be paid with money not with the produce of the field, then regardless of whether or not the plague affected the entire region, the worker must pay the full price, because as Rashi explains

שעל המעות לא נגזרה גזירה

Even if there apparently was a גזירה it was only on produce, but not on money, and therefore the monetary loss was caused by the workers bad מזל.

And as Rashi explains however, if it was בקבלנות

מה שימצאו יחלוקו

The owner and worker divide the remaining crops in the percentages agreed.

1

מאריך

המקבל שדה מחבירו

ואכלה חגב או נשדפה

If a person leased a field בכירות and locusts ate the crops, or a river overflowed and flooded the field;

אם אינה מכת מדינה
אין מנכה לו מן חכורו

If this plague did not affect the entire area, the worker must pay the full price of חכירות and may not deduct anything, because the owner claims

מזלך גרם

It was caused by the worker's bad מזל.

אם מכת מדינה היא
מנכה לו מן חכורו

If this plague affected the entire area, the worker may deduct this loss from the חכירות amount, because

נגזרה גזירה

It was destined from above that all the fields in this area shall be hit by a plague, and the field was not fit for growing produce.

רבי יב/דפ

אם קיבלה הימנו במעות

בין כך ובין כך

אינו מנכה לו מחכורו

If the חכירות was to be paid with money not with the produce of the field, then regardless of whether or not the plague affected the entire region, the worker must pay the full price.

As Rashi explains

שעל המעות לא נגזרה גזירה

Even if there apparently was a גזירה it was only on produce, but not on money, therefore the monetary loss was caused by the workers bad מזל.

אם קיבלה הימנו במעות

מה שימצאו יחלוקו

The owner and worker divide the remaining crops in the percentages agreed.

2 The Gemara cites a Machlokes as to what defines מכת מדינה:
 מדינה:
 רב יהודה says
 כגון דאישדוף רובא דבאגא
 If the majority of fields in the same valley were affected,
 it's considered מכת מדינה.

עולא says
 כגון שנשתדפו ארבע שדות מארבע רוחותיה
 If the four surrounding fields were affected, it's considered מכת מדינה.

The Gemara discusses several questions in עולא's opinion:
 1.

נשדף תלם אחד על פני כולה מאי
 If only the outer furrow from the surrounding fields was hit, but the remainder of those fields were not hit, is this considered נשתדפו ארבע שדות מארבע רוחותיה?

OR vice versa

נשתדף תלם אחד על פני כולה מהו
 If only the outer furrow of the surrounding fields was not hit, but the remainder was hit, is this considered a הפסק between the ארבע שדות or not?

אפסיקא בירא, אספסתא, זרע אחר מאי

If there was a fallow field, grass, or another type of grain, that separated this field from the ארבע שדות is this a הפסק?

כל העולם כולו בשדפון ושלו בירקון

If they were affected by different plagues; for example, other fields were hit by strong winds, while his field was hit by dryness, OR vice versa, is this considered מכת מדינה?

=====

2

מכת מדינה

<p><i>צ"ל</i></p> <p>כגון שנשתדפו ארבע שדות מארבע רוחותיה</p> <p><i>If the four surrounding fields were affected, it is considered מכת מדינה.</i></p>	<p><i>רב יהודה</i></p> <p>כגון דאישדוף רובא דבאגא</p> <p><i>If the majority of fields in the same valley were affected, it is considered מכת מדינה.</i></p>
<p>?</p> <p>נשדף תלם אחד על פני כולה מהו</p> <p><i>If only the outer furrow of the surrounding fields was not hit, but the remainder was hit, is this considered a הפסק between the ארבע שדות</i></p>	<p>?</p> <p>נשדף תלם אחד על פני כולה מאי</p> <p><i>If only the outer furrow from the surrounding fields was hit, but the remainder of those fields were not hit, is this considered נשתדפו ארבע שדות מארבע רוחותיה</i></p>
<p>?</p> <p>כל העולם כולו בשדפון ושלו בירקון</p> <p><i>If they were affected by different plagues; for example, other fields were hit by strong winds, while his field was hit by dryness is this considered מכת מדינה</i></p>	<p>?</p> <p>אפסיקא בירא, אספסתא, זרע אחר מאי</p> <p><i>If there was a fallow field, grass, or another type of grain, that separated this field from the ארבע שדות is this a הפסק</i></p>

- 3 The Gemara proceeds with several Halachos
1.
 אמר ליה זרעה חיטי ואזל הוא וזרעה שערי
 ואשתדוף רובא דבאגא ואשתדוף נמי הנך שערי דיליה
 If the owner told the worker to sow wheat, but instead he
 sowed barley, and this field along with all the other fields
 in the area were hit;
 אין מנכה לו מן חכורו
 Because the owner claims
 אי זרעתה חיטי הוה מקיים בי
 ותגזר אומר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור
 Had you sown wheat as I instructed you, my field would
 have been spared, because my Tefilos on Rosh Hashana
 for a wheat field would certainly have been accepted.

- 3
- 1
- אמר ליה זרעה חיטי
 ואזל הוא וזרעה שערי
 ואשתדוף רובא דבאגא ואשתדוף נמי
 הנך שערי דיליה**
- If the owner told him to sow wheat, but he sowed barley,
 and this field along with all the other fields in the area
 were hit;*
- אין מנכה לו מן חכורו**
- Because the owner claims*
- אי זרעתה חיטי הוה מקיים בי
 ותגזר אומר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור**
- Had you sown wheat as I instructed you,
 my field would have been spared,
 because my Tefilos on Rosh Hashana for a wheat field
 would certainly have been accepted.*

- 4 2.
- נשתדפו כל שדותיו של מחכיר
 ואשתדוף נמי הא בהדייהו
 ולא אשתדוף רובא דבאגא מאי
 If the owner's other fields were all affected, but the other
 people's fields in this area were not affected;
 אין מנכה לו מן חכורו
 Because the owner claims
 אי משום לתאי דידי
 הוה משתייר לי פורתא
 The cause was the worker's bad מזל but not my bad מזל, as
 I would have been left with one good field.

- 4
- 2
- נשתדפו כל שדותיו של מחכיר
 ואשתדוף נמי הא בהדייהו
 ולא אשתדוף רובא דבאגא מאי**
- If the owner's other fields were all affected,
 but the other people's fields in this area were not affected;*
- אין מנכה לו מן חכורו**
- Because the owner claims*
- אי משום לתאי דידי
 הוה משתייר לי פורתא**
- The cause was the worker's bad מזל but not my bad מזל,
 as I would have been left with one good field.*

5

3.
 נשתדפו כל שדותיו של חוכר
 ואשתדוף רובא דבאגא
 ואשתדוף נמי הא בהדייהו
 If the worker's other fields were all hit, and most of the
 other fields in the region were also hit;
 אין מנכה לו מן חכורו
 Because the owner claims the cause was the worker's bad
 מזל, and
 אי הוה חזית לאישתיורי לך מידי
 הוה משתייר לך מדנפשך
 If you were meant to be left with a good field, it would
 have been a field that you owned, not mine that you
 rented.
 =====

5

3

**נשתדפו כל שדותיו של חוכר
 ואשתדוף רובא דבאגא
 ואשתדוף נמי הא בהדייהו**
*If the worker's other fields were all hit,
 and most of the other fields in the region were also hit;*
אין מנכה לו מן חכורו
*Because the owner claims
 the cause was the worker's bad מזל, and*
**אי הוה חזית לאישתיורי לך מידי
 הוה משתייר לך מדנפשך**
*If you were meant to be left with a good field,
 it would have been a field that you owned,
 not mine that you rented.*

6

The Gemara cites two apparently contradicting Braisos,
 and reconciles them;
 One Braisa states
 פעם ראשונה ושניה זורעה
 If the field was eaten by locusts once, the worker must
 sow the field a second time, and if he did not do so, even if
 מכת מדינה היא
 אינו מנכה לו מן חכורו
 However
 שלישית אינו זורעה
 If the field was eaten twice, the worker does not sow the
 field a third time, because this Braisa is the opinion of רבי
 who holds
 בתרי זימני הוי חזקה
 Two occurrences establish a חזקה that this event will
 occur again.
 While a second Braisa states
 שלישית זורעה
 רביעית אינו זורעה
 The worker does sow the field a third time, but not a
 fourth time, because this Braisa is the opinion of רשב"ג
 who holds
 בתלת זימני הוי חזקה
 Only three occurrences establish a חזקה that this event
 will occur again.
 =====

6

בביתא

שלישית אינו זורעה	פעם ראשונה ושניה זורעה
<i>If the field was eaten twice, the worker does not sow the field a third time,</i>	<i>If the field was eaten by locusts once, the worker must sow the field a second time, and if he did not do so, even if מכת מדינה היא אינו מנכה לו מן חכורו</i>
<i>because this Braisa is the opinion of רבי who holds</i>	
בתרי זימני הוי חזקה	
בביתא	
?	
שלישית זורעה – רביעית אינו זורעה	
<i>The worker sows the field a 3rd time, but not a 4th time,</i>	
<i>because this Braisa is the opinion of רשב"ג who holds</i>	
בתלת זימני הוי חזקה	

7 makes the following distinction
 לא שנו אלא שזרעה וצמחה ואכלה חגב
 Only if the worker sowed the field, and after the produce
 grew in it was affected by locusts, do we say
 אם מכת מדינה היא
 מנכה לו מן חכורו
 However
 אבל לא זרעה כלל
 If the worker did not sow the field at all, then even if
 מכת מדינה היא
 אינו מנכה לו מן חכורו
 Because the owner claims
 אילו זרעתה הוה מקיים בי
 לא יבשו בעת רעה ובימי רעבון ישבעו
 Had you sown the field, I would have merited a miracle
 that my field be spared.
 =====

7

שנו

לא שנו
אלא שזרעה וצמחה ואכלה חגב
*Only if the worker sowed the field,
 and after the produce grew in it was affected by locusts,
 do we say*

אם מכת מדינה היא
מנכה לו מן חכורו

However

אבל לא זרעה כלל
If the worker did not sow the field at all, then even if
מכת מדינה היא
אינו מנכה לו מן חכורו
Because the owner claims
אילו זרעתה הוה מקיים בי
לא יבשו בעת רעה ובימי רעבון
ישבעו
*Had you sown the field, I would have merited a miracle
 that my field be spared.*

8 makes another distinction
 לא שנו אלא שזרעה וצמחה ואכלה חגב
 אם מכת מדינה היא
 מנכה לו מן חכורו
 However
 אבל זרעה ולא צמחה
 If the worker sowed the field, but the produce did not
 grow in, then even if
 מכת מדינה היא
 אינו מנכה לו מן חכורו
 Because the owner claims
 כל ימי זרע זרעא לה ואזיל
 If you continue and sow throughout the season, the field
 might bear produce.

8

רש"ק

לא שנו
אלא שזרעה וצמחה ואכלה חגב
אם מכת מדינה היא
מנכה לו מן חכורו
However
אבל זרעה ולא צמחה
*If the worker sowed the field,
 but the produce did not grow in,
 then even if*
מכת מדינה היא
אינו מנכה לו מן חכורו
Because the owner claims
כל ימי זרע זרעא לה ואזיל
*If you continue and sow throughout the season,
 the field might bear produce.*

9 עד דאתו אריסי מדברא
וקיימא כימה ארישייהו
The sowing season extends until the month of Adar when
the כימה מזל lies directly above the worker's heads when
they return home.

The Gemara asks from a Braisa

רשב"ג משום ר"מ אומר
וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר כדבריו
חצי תשרי מרחשון וחצי כסליו זרע

The sowing season starts in the middle of Tishrei and
ends in middle of Kislev.

רבי יהודה מונה מתשרי
רבי יהודה holds it starts at the beginning of Tishrei until the
beginning of Kislev.

ר"ש מונה ממרחשון
ר"ש holds it starts at the beginning of Cheshvan until
the beginning of Teves;

But they all agree that it does not extend until Adar?

The Gemara answers

הא דקבלה מיניה בחרפי
For wheat that is sown at the beginning of the winter, the
season ends earlier.

הא דקבלה מיניה באפלי
For Barley that is sown at the end of the winter, the season
ends later, in Adar.

=====

9 עד דאתו אריסי מדברא
וקיימא כימה ארישייהו
The sowing season extends until the month of Adar
when the כימה מזל lies directly above the worker's heads
when they return home.

?

רשב"ג משום ר"מ אומר
וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר כדבריו

חצי תשרי מרחשון וחצי כסליו זרע

The sowing season starts in the middle of Tishrei
and ends in middle of Kislev.

רבי למצון
מונה ממרחשון

It starts at
the beginning of Cheshvan
until the beginning of
Teves;

רבי יבוצק
מונה מתשרי

It starts at
the beginning of Tishrei
until the beginning of
Kislev.

But they all agree that it does not extend until Adar?

הא דקבלה
מיניה באפלי

For Barley that is sown at
the end of the winter,
the season ends later,
in Adar.

הא דקבלה
מיניה בחרפי

For wheat that is sown at
the beginning of the
winter, the season ends
earlier.

10

Zugt Di Mishnah

המקבל שדה מחבירו בעשרה כור חטים לשנה ולקתה

נותן לו מתוכה

If a person leased someone's field for the price of ten wheat per year, and the produce was poor, the worker may pay the owner with the inferior wheat from his field.

היו חטיה יפות

לא יאמר לו הריני לוקח מן השוק

אלא נותן לו מתוכה

If the produce was very good, the worker must pay the owner with the superior wheat from this field, and he may not pay him with other wheat from the market.

10

מלך

המקבל שדה מחבירו
בעשרה כור חטים לשנה
ולקתה
נותן לו מתוכה

If a person leased someone's field for the price of ten wheat per year, and the produce was poor, the worker may pay the owner with the inferior wheat from his field.

היו חטיה יפות
לא יאמר לו הריני לוקח מן השוק
אלא נותן לו מתוכה

If the produce was very good, the worker must pay the owner with the superior wheat from this field, and he may not pay him with other wheat from the market.